

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, Πολιτικά, Θ 1.3-2.1,1337a33-b11

Ὅτι μὲν οὖν νομοθετητέον περὶ παιδείας καὶ ταύτην κοινήν ποιητέον, φανερόν· τίς δ' ἔσται ἡ παιδεία καὶ πῶς χρῆ παιδεύεσθαι, δεῖ μὴ λανθάνειν. Νῦν γὰρ ἀμφισβητεῖται περὶ τῶν ἔργων. Οὐ γὰρ ταῦτ' ἀπάντες ὑπολαμβάνουσι δεῖν μανθάνειν τοὺς νέους οὔτε πρὸς ἀρετὴν οὔτε πρὸς τὸν βίον τὸν ἄριστον, οὐδὲ φανερόν· πότερον πρὸς τὴν διάνοιαν πρέπει μᾶλλον ἢ πρὸς τὸ τῆς ψυχῆς ἦθος· ἔκ τε τῆς ἐμποδῶν παιδείας ταραχώδης ἢ σκέψις καὶ δῆλον οὐδὲν πότερον ἀσκεῖν δεῖ τὰ χρήσιμα πρὸς τὸν βίον ἢ τὰ τείνοντα πρὸς ἀρετὴν ἢ τὰ περιττὰ (πάντα γὰρ εἴληφε ταῦτα κριτὰς τινάς)· περὶ τε τῶν πρὸς ἀρετὴν οὐθέν ἐστι ὁμολογούμενον (καὶ γὰρ τὴν ἀρετὴν οὐ τὴν αὐτὴν εὐθύς πάντες τιμῶσιν, ὥστ' εὐλόγως διαφέρονται καὶ πρὸς τὴν ἄσκησιν αὐτῆς). Ὅτι μὲν οὖν τὰ ἀναγκαῖα δεῖ διδάσκεσθαι τῶν χρησίμων, οὐκ ἄδηλον· ὅτι δὲ οὐ πάντα, διηρημένων τῶν τε ἐλευθερίων ἔργων καὶ τῶν ἀνελευθερίων φανερόν, καὶ ὅτι τῶν τοιούτων δεῖ μετέχειν ὅσα τῶν χρησίμων ποιήσῃ τὸν μετέχοντα μὴ βάνουσον. Βάνουσον δ' ἔργον εἶναι δεῖ τοῦτο νομίζειν καὶ τέχνην ταύτην καὶ μάθησιν, ὅσαι πρὸς τὰς χρήσεις καὶ τὰς πράξεις τὰς τῆς ἀρετῆς ἄχρηστον ἀπεργάζονται τὸ σῶμα τῶν ἐλευθέρων ἢ τὴν διάνοιαν.

- A.1.α.** Για καθεμιά από τις παρακάτω περιόδους λόγου να γράψετε **Σ**, αν είναι σωστή, ή **Λ**, αν είναι λανθασμένη.
- α) ο Αριστοτέλης συσχετίζει την παιδεία με το κράτος.
 - β) ως προς την παιδεία που παρέχεται στις μέρες του Αριστοτέλη επικρατεί μεγάλη σύγχυση.
 - γ) ὅλοι συμφωνοῦν πῶς πρέπει να διδάσκονται τα χρήσιμα πρὸς τὸν βίον.
 - δ) ο Αριστοτέλης προτείνει να διδάσκονται ὅλα τα ἀναγκαῖα για τὸ βίον.
 - ε) οἱ βάνουσοι ενασχολήσεις ἐπηρεάζουν τὸ σῶμα, τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Μονάδες 5

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

- β. Για καθεμία από τις παραπάνω απαντήσεις να γράψετε το τμήμα του κειμένου που την επιβεβαιώνει.

Μονάδες 5

- B.1.** Σε ένα έργο πολιτικής θεωρίας ο Αριστοτέλης το βρήκε φυσικό να αναφερθεί σε θέματα παιδείας.
α) Να εξηγήσετε γιατί το κάνει αυτό.
β) Να σχολιάσετε τις θέσεις του ως προς το δημόσιο χαρακτήρα της παιδείας.

Μονάδες 10

- B.2.α.** **τῆς ἐμποδῶν παιδείας** : τι γνωρίζετε για τα αντικείμενα που αποτελούσαν την παιδεία τον καιρό του Αριστοτέλη.

Μονάδες 3

- β. «Ὅτι μὲν οὖν τὰ ἀναγκαῖα ... τὸ σῶμα τῶν ἐλευθέρων ἢ τὴν διάνοιαν» : Ποιες είναι οι θέσεις του Αριστοτέλη ως προς τη διδασκαλία τῶν χρησίμων, τῶν ἀναγκαίων και τῶν ἐλευθερίων ;

Μονάδες 7

- B.3.α.** Να συγκρίνετε το πρωτότυπο κείμενο με το παράλληλο που ακολουθεί και να εντοπίσετε τους κοινούς άξονες.

Ο Λυκούργος δεν όρισε παιδαγωγούς αγορασμένους ή έμμισθους στα παιδιά των Σπαρτιατών ούτε επιτρεπόταν στον καθένα να ανατρέφει και να διαπαιδαγωγεί όπως επιθυμούσε τον γιο του [...]

Γράμματα λοιπόν μάθαιναν μόνο όσα ήταν αναγκαία· όλη η υπόλοιπη εκπαίδευσή τους είχε ως στόχο να τα μάθει να κυβερνιούνται σωστά και να έχουν υπομονή στους κόπους και να νικούν στις μάχες. Γι' αυτό και, όσο μεγάλωναν, δυσκόλευαν την εκγύμνασή τους και κουρευόντάς τα σύρριζα και συνηθίζοντάς τα ως επί το πλείστον να περπατούν ξυπόλητα και να παίζουν γυμνά.

Πλούταρχος, Λυκούργος

Μονάδες 10

- B.4.** Να βρείτε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι σωστές ή λανθασμένες σύμφωνα με την εισαγωγή του σχολικού σας βιβλίου.

- Ο Πλάτωνας πίστευε ότι μια αυταρχική κυβέρνηση θα προκαλούσε ζημιά στην πόλη.
- Ο Πλάτωνας πίστευε ότι οι φιλόσοφοι πρέπει μόνο να φιλοσοφούν και οι βασιλείς να βασιλεύουν, για να υπάρχει υγιής πολιτική ζωή.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ Μ.Ε. ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

- Οι φύλακες επίκουροι επωμίζονται στρατιωτικά και διοικητικά καθήκοντα και είναι αφοσιωμένοι στην υπηρεσία του κράτους.
- Ο Πλάτωνας ,όπως μαθαίνουμε στην 5^η επιστολή του , νέος φιλοδοξούσε να ασχοληθεί με την πολιτική.
- Στο σπίτι του Κέφαλου, μεταξύ άλλων, συμμετείχαν και ο Θρασύβουλος και ο Κλειτοφών.

Μονάδες 10

Β.5.α. Για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις να γράψετε μια ετυμολογικά συγγενή : βάθρο, αριθμός, τάση, διέλευση.

Μονάδες 4

β. Για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις να γράψετε μια αντώνυμη στην αρχαία ελληνική : κοινήν, μετέχοντα, ἔμποδων, τιμῶσιν, τὰ περιττά, ἐλευθερίων.

Μονάδες 6